

Uchwała Nr 16/839/2022

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 8 czerwca 2022 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, z późn. zm.) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XLII/371/2022 Rady Miejskiej Borku Wlkp. z dnia 11 maja 2022 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, w zakresie:

- w załączniku Nr 1 – „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych”, w części „C.1 DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ:” poz. „11. Imię ojca” i poz. „12. Imię matki”,
- w załączniku Nr 2 – „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego na nieruchomości albo innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe”, w części „B.OBOWIĄZEK ZŁOŻENIA DEKLARACJI (zaznaczyć właściwy kwadrat)” „ 1. Pierwsza deklaracja (data zamieszkania):” - wyrażenie "(data zamieszkania)",
- w załącznikach Nr 1 i Nr 2 - pkt 3 objaśnień o treści: „Miejsce zamieszkania – miejsce, w którym osoba zazwyczaj spędza czas przeznaczony na odpoczynek, niezależnie od czasowych nieobecności związanych z wypoczynkiem, urlopem, odwiedzinami u przyjaciół i krewnych, interesantami, leczeniem medycznym lub pielgrzymkami religijnymi”,

z powodu sprzeczności z przepisami prawa wskazanymi w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała doręczona została tutejszej Izbie w dniu 12 maja 2022 r. Rada Miejska Borku Wlkp. powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, określiła wzór deklaracji o

wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr XLII/ 371 /2022 Rady Miejskiej Borku Wlkp. z dnia 11 maja 2022 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 8 czerwca 2022 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do treści art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

W myśl przepisu art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888, z późn. zm.) rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia, informacje wskazane w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.) oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji.

Działając na podstawie wskazanych powyżej przepisów, Rada Miejska Borku Wlkp. podjęła uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości i określiła wzory deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- w załączniku Nr 1 – „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych”,

- w załączniku Nr 2 – „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego na nieruchomości albo innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe”.

Dokonując oceny postanowień ustalonych w załącznikach do uchwały wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, Kolegium Izby stwierdziło, iż wystąpiły w nich następujące nieprawidłowości.

W załączniku Nr 1 do uchwały Rada postawiła wymóg, w części „C.1 DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ:” podania „imienia ojca” (poz. 11) oraz „imienia matki” (poz. 12).

Stosownie do przepisu art. 6m ust. 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy określając wzór deklaracji może wymagać podania następujących danych:

- 1) imienia i nazwiska lub nazwy właściciela nieruchomości oraz adresu miejsca zamieszkania lub siedziby,
- 2) adresu nieruchomości,
- 3) danych stanowiących podstawę zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 4) numeru telefonu właściciela nieruchomości,
- 5) adresu poczty elektronicznej właściciela nieruchomości,
- 6) innych informacji niezbędnych do wystawienia tytułu wykonawczego:
- 7) informacji dotyczących posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

W załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 stycznia 2021 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 176, z późn. zm.) został określony wzór tytułu wykonawczego, a w jego konstrukcji nie przewidziano pozycji odnoszących się do danych osobowych ojca i matki podmiotu zobowiązanego, na którego jest wystawiany tytuł wykonawczy.

Opisane żądanie nie znajduje zatem oparcia w obowiązujących przepisach prawa. W związku z powyższym Kolegium postanowiło o stwierdzeniu nieważności zapisów o treści „11. Imię ojca” i „12. Imię matki” zawartych w części „C.1 DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ:” załącznika Nr 1 – „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych”.

Ponadto, w załączniku Nr 1 „Termin składania” określono następująco:

„1)w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca

2) w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana”.

Zgodnie z art. 6m ust. 11 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach pierwszą deklarację o wysokości opłaty składa się w terminie 14 dni odpowiednio od dnia:

- 1) zamieszkania pierwszego mieszkańca na danej nieruchomości albo w lokalu w budynku wielolokalowym objętym uchwałą, o której mowa w art. 2a ust. , lub wytworzenia na danej nieruchomości lub w danym lokalu odpadów komunalnych;
- 2) podjęcia uchwały, o której mowa w art. 2a ust. 1, albo uchwały, o której mowa w art. 6c ust. 2”.

Stosownie natomiast do art. 6m ust. 2 zd. 1 ustawy w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Z kolei, art. 6m ust. 5 pkt 1 ustawy przewiduje możliwość złożenia nowej deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku ze śmiercią mieszkańca, w terminie do 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia.

Kolegium Izby wskazuje, że Rada Miejska ustalając terminy składania deklaracji powinna wprost uregulować wprost sytuację określoną w art. 6m ust. 5 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tj. zamieścić informację o możliwości złożenia nowej deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku ze śmiercią mieszkańca, w terminie do 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia.

Z kolei analiza załącznika Nr 2 do przedmiotowej uchwały wykazała, że posłużono się wyrażeniami niespójnymi z charakterem deklaracji. Mianowicie, w części „B.OBOWIĄZEK ZŁOŻENIA DEKLARACJI (zaznaczyć właściwy kwadrat)” zawarto: „ 1. Pierwsza deklaracja (data zamieszkania):”, gdzie zbędnie użyto określenia "(data zamieszkania)".

Stosownie do przepisu art. 6m ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: „*Deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi są obowiązani złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta:*

- 1) właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy;
- 2) osoby wymienione w art. 1 pkt 1 lit. b, jeżeli rada gminy podjęła uchwałę, o której mowa w art. 2a ust. 1;

3) właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, jeżeli rada gminy podjęła uchwałę, o której mowa w art. 6c ust. 2, a właściciele nieruchomości nie złożyli skutecznego oświadczenia, o którym mowa w art. 6c ust. 3b”.

Z kolei przepis art. 6m ust. 11 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi, że:
„Pierwszą deklarację o wysokości opłaty składa się w terminie 14 dni odpowiednio od dnia:

1) zamieszkania pierwszego mieszkańca na danej nieruchomości albo w lokalu w budynku wielolokalowym objętym uchwałą, o której mowa w art. 2a ust. 1, lub wytworzenia na danej nieruchomości lub w danym lokalu odpadów komunalnych;

2) podjęcia uchwały, o której mowa w art. 2a ust. 1, albo uchwały, o której mowa w art. 6c ust. 2”.

W myśl przepisu art. 6i ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje za rok bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości.

Analiza zacytowanych przepisów prowadzi do wniosku, że w odniesieniu do nieruchomości czasowo wykorzystywanych na cele letniskowe lub rekreacyjno-wypoczynkowe, obowiązek ponoszenia opłaty związany jest z powstaniem na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Zatem, w sytuacji, kiedy deklaracja dotyczy nieruchomości niezamieszkałych, terminu złożenia deklaracji nie należy wiązać z terminem zamieszkania na nieruchomości, ale z terminem powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych.

Ponadto, w załączniku Nr 1, w objaśnieniach do deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych w pkt 3 oraz w załączniku Nr 2, w objaśnieniach do deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego na nieruchomości albo innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w pkt 3 zawarto definicję „miejsca zamieszkania” o następującej treści: „*Miejsce zamieszkania – miejsce, w którym osoba zazwyczaj spędza czas przeznaczony na odpoczynek, niezależnie od czasowych nieobecności związanych z wypoczynkiem, urlopem, odwiedzinami u przyjaciół i krewnych, interesantami, leczeniem medycznym lub pielgrzymkami religijnymi*”. Kolegium Izby wskazuje, że objaśnienia zawarte w pkt 3, zawierają definicję pojęcia, które nie zostało użyte we wzorach deklaracji określonych w załącznikach Nr 1 i Nr 2. Kolegium Izby wskazuje, że definicja miejsca zamieszkania została określona w art. 25 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, z późn. zm.) zgodnie z którą „*Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem*

stałego pobytu.” Rada gminy nie jest uprawniona do tego, aby na własny użytek definiować „miejsce zamieszkania” na mocy przepisów powołanych w podstawie prawnej uchwały.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.